

Kleine Nederlandse Arboreta (KNA)

Na 15 afleveringen van de serie artikelen 'Sortiment in de praktijk' over het gebruikelijke plantensortiment, verscheen in AV-1, 2011 het eerste artikel in een nieuwe serie over de KNA-deelnemers en hun arboretum of tuin. De eerste handelde over Arboretum 'Het Gogh' van Piet Vos in Horssen.

Mooier dan bij bevlogen dendrologen thuis hun geschiedenis en hun arboretum of tuin te beschrijven, is er niet. Ik ben altijd met open armen ontvangen en kreeg op al mijn vragen eerlijke en uitgebreide antwoorden. Er zijn heel wat aangename uurtjes in gaan zitten. Inmiddels zijn er 14 arboreta/tuinen aan bod gekomen en dit keer besluit ik deze 15^e aflevering met een vraaggesprek met de persoon die ook de eerste was. We willen Piet Vos graag de eer geven om deze serie af te sluiten door terug te kijken op zijn initiatief en automatisch daar uit voortvloeiend zijn 'voorzitterschap' van de KNA.

Daartoe ben ik op een zonnige dag in juni opnieuw naar Horssen getogen om Piet te interviewen.

Piet Vos begon met dit initiatief in 2007 naar een idee van wijlen Hans Völlmar. Hans had daar meer een club van exclusieve collectiehouders bij voor ogen, maar dat vond Piet te elitair. Hij zette het idee om naar een initiatief om dendrologen, die over een privé-arboretum of een grote(re) tuin met veel divers sortiment beschikten, bij elkaar te brengen om elkaar met raad en daad bij te staan. Het bezoeken van elkaars collec-

ties, waarbij op- of aanmerkingen zeer gewaardeerd werden, was het hoofddoel. Leren van elkaar! Discussie over de aanpak van problemen op plant-technisch gebied, de problematiek rond de overleving van de collectie als de huidige beheerder er niet meer toe in staat is, advies bij het nieuw starten van een arboretum of een gespecialiseerde plantencollectie, al deze zaken zijn aan de orde geweest. Alle deelnemers hebben er wel iets uit kunnen leren.

De excursies werden vaak aangevuld met het bezoeken van andere interessante objecten in de buurt van de KNA-deelnemer. Deze excursiedagen zijn altijd succesvol geweest. Daar kan Piet Vos met tevredenheid op terug kijken.

Een leuk idee hierbij is dat bij ieder bezoek een houten wisselschijf werd doorgegeven. Deze blijft in het bezit van de KNA-deelnemer tot er een volgend KNA-arboretum of -tuin bezocht wordt. Degene die de plaquette ontvangt, schrijft er in een spiraalbeweging zijn naam en de datum op, zodat het een echte herinneringsplaquette wordt. De KNA-geschiedenis blijft zo duidelijk zichtbaar en goed bewaard.

Een andere goede gewoonte is om als dank voor de gastvrijheid, de bezochte deelnemer een dendrologisch interessante plant te overhandigen. Deze plant is meestal een nazaat uit Arboretum 'Het Gogh'.

Piet is van mening dat de naam KNA de lading eigenlijk niet goed dekt. Als hij die nog eens moest bedenken, dan zou hij de club Particuliere Arboreta noemen. De redenen zijn de volgende: er zijn kleine maar ook vrij grote arboreta/tuinen lid van de club en er zijn ook een Belgische en zelfs een Franse en een Engelse collectiehouder als deelnemer ingeschreven.

De KNA is in 2007 begonnen met twaalf leden en later uitgegroeid tot twintig. Er zijn er ook weer enkele afgevallen zodat het aantal rond de vijftien deelnemers schommelt. Er zijn momenteel zelfs enkele toekomstige leden, die zich gemeld hebben en eendaags gaan aansluiten.

Wat uit al die bezoeken duidelijk naar voren komt is dat transparantie in de collectie belangrijk is. De bijl hanteren als penseel is soms onvermijdelijk. Aan de andere kant moet men ook oppassen om geen postzegelverzamelingen te laten ontstaan. Planten groeien graag in gemeenschappen en planten combineren geeft veel voldoening en een fraai beeld. Een beginnende collectiehouder doet er goed aan om eerst goed na te denken over de omgrenzing van zijn verzameldrift. Het plantenrijk is zo omvangrijk dat ongebreideld verzamelen tot wanorde kan leiden. Door een zekere mate van specialisatie kan de verzameling overzichtelijk blijven en kan de duurzaamheid gewaarborgd worden.

Piet Vos kan terugkijken op een mooi initiatief dat door een enthousiaste groep dendrologen is omarmd en dat zeker in een behoefte voorziet. Na zeven jaar vindt Piet het leiden van de groep en het organiseren van de excursies genoeg en wil hij de leiding graag overgeven aan één van de deelnemers. Hij heeft Martijn Essers uit Molenhoek, Ar-

boretum 'Paradise', bereid gevonden om het stokje over te nemen. Vanaf dit jaar ligt de organisatie van de excursies en alle andere activiteiten bij hem. □

Piet Vos in zijn Arboretum 'Het Gogh'

Foto: Wout Kromhout